

Dl. Ramaser Róbert
I. Disztér 2. Il. 8. Budapest

Ára 5 lej

Sir. Baron L. P. ...
11 FIZETESI ÁRAK:
Egész évre 1150 Lej
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy órára 110 "

X évfolyam • 120. szám

1929 Május 3. Péntek
• 1929 év Ijjár 21 •

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Kolozsváron hirdetések a

Rudolf Mosse S. A.

Sir. Bog. Maria No. 39. Tel. 4-13

és a

LLOYD EXPRESS

Sir. Golu No. 20. Telefon 14-55

hirdetési irodák vesznek fel

Rét likvidált probléma

A rengeteg nyugtalanító európai probléma olyan tengerikigóvá dagad, amely optánsper és Németország jóvátételi kötelezettsége. Minth a kettő háborús örökség a békeszerződésekből folyó változások keserű gyümölcse, melyet gyűlölség és megemérett érelt fertőző betegséggé. Tíz év óta szinte minden külpolitikai megbeszélés tárgysorozatán ott szerepelt ez a két probléma, szenvedélyeket formálva és gyűlölségeket kiélezve. Még csak a legutolsó hónapokban, illetőleg lema között nem utolsó helven állott az nek se vége, se hossza sohasem lesz.

Anráll megnyugtatóbb, hogy — ki tudja milyen történelmi kényszerűségek jóvátételi — e két probléma mégis mintha megoldáshoz érkezett volna el. Szinte fascináló Cita Davilának az a kijelentése, mely szerint a Bécsben megindult újabb tárgyalások az optánsperre vonatkozólag, mindössze öt napig fognak tartani és ennek az öt napnak elmúltával nem lesz többé optánsper Európában. Románia teljes egészében magáévá tette a magyar kívánságokat és meg fogja fizetni a 115 millió aranylejt. Ugy Romániának, mint Magyarországnak ez az engedékenysége a mai feszült atmoszférában szinte erkölcsi felszabadulásként hat s arra enged következtetni, hogy a megegyezés mögött messzebbmenő megfontolások húzódnak meg, amelyek Kelet-Európa új kialakulásával és politikai átszervezésével vannak összefüggésben. Most már egész bizonyosnak látszik, hogy Zalesky lengyel külügyminiszter budapesti látogatása nagyon komoly politikai tárgyalásokat ölelt fel, amelyeknek konkluziói már az optánsper megnyugtató elintézésében is éreztetik hatásukat.

A német jóvátételi ügy még pár nappal ezelőtt is a legtehezebb anarchia képét mutatta s minden jel arra vallott, hogy ez a kérdés nemhogy tető alá fog jutni, hanem teljesen el fog mérgesedni. S most minden átmenet nélkül arról számolnak be a távirati irodák, hogy a megegyezés megtörtént és bár Németországnak így is hallatlanul nagy összeget, körülbelül 100 milliárd lejt kell évente — és 36 éven át! — fizetnie, mégis ez az összeg épen fele annak, amit a szövetséges hatalmak még egy héttel ezelőtt is követeltek Németországtól. Ez a megegyezés valószínűleg Amerika nyomására történt, de mindenestre a francia igények és a francia intranzigencia deferálásait jelenti. Nem lehetetlen, sőt valószínű, hogy az angol választások esélyei is befolyásolták a megegyezést, az attól való félelem, hogy egy lényeges angol kormány- és rendszerváltozás esetén Angolország delegátusai még a jelenlegi angol kormány megbízottainál is sokkal erőteljesebben fognak Németország pártjára állani. A szövetséges hatalmak képviselői úgy gondolták, sok-

kal helyesebb lesz, ha az új angol politikai alakulások már egy befejezett tényre találják szemközt magukat, vagyis a perfektuált jóvátételi megegyezéssel. Bármiként álljon is a dolog, az európai béke és nyugalom szempontjából az a fontos, hogy a megegyezés létrejött s

két olyan probléma-komplexum, mely ezideig a legnagyobb mértékben veszélyeztette az európai konszolidáció és megerősítés lehetőségeit, végre elintézésre nyert. Ez pedig azt jelenti, hogy a többi nyugtalanító problémák, ezek között pedig elsősorban a kisebbségi kérdések

megoldásának utjából két hatalmas gátló körülmény eltakarított s az érdekelt legelőször teljes erejükkel és teljes elszántságukkal feködhetnek neki ezeknek a problémáknak sürgős és gyökeres megoldásának.

Ma reggel 8 órakor kezdetüket vették az angol választások

A Daily Mail antiszocialista frontot sürget

London, május 30. A lapok mai reggeli számai felhívásokat közölnek a választókhoz, hogy okvetlenül jelenjenek meg az urnák előtt. A választási küzdelem tegnap délután és az esti órákban viszszenyerte nyugodtságát.

A „Daily Mail” közös antiszocialista frontot sürget, védekezésül a munkás-

párt azon törekvésével szemben, hogy utalomra kerülése esetén az 500 fonton felüli tőkehozadékot meg akarja adóztatni. A lap azt jósolja, hogy egyik párt sem fog nyerni abszolút majoritást s áldásosnak tartanak Angliára egy kisebbségi pártkormányt.

A pártok arányszámára legujabb jós-

lat szerint a konzervatívek 260, a munkáspárti 250, a liberálisok 100, a függetlenek 2 mandátumhoz fognak jutni.

A választások egyébként ma reggel nyolc órakor kezdetüket vették. A választásokra minden társadalmi réteg magyszámban vonul fel az urnák elé.

Pár nap múlva teljes megegyezés jön létre az optánsperben

Cita Davila szenzációs nyilatkozata

Bécs, május 30. A bécsi távirati iroda tudósítója jelenti, hogy Cita Davila meghatalmazott miniszter tegnap a távirati iroda tudósítója és a Budapesti Tudósító munkatársa előtt nyilatkozott az optánsperrel és megbízatásáról.

Cita Davila a bukaresti pályaudvaron fogadta a két újságíró s a következőket mondotta:

— Az optánsper bécsi tárgyalásai mindössze öt napot fognak igénybe venni. Az optánsper a mostani bécsi tárgyalások után végérvényesen meg-

szűnik, mert a megegyezés biztos. A román kormány 115 millió aranykoronát fizet az optánspernek és pedig az összeg harminc százalékát készpénzben, a többi hetven százalékot anyagszolgáltatásban, szénben, fában és sóban. A megegyezés értelmében a magyar kormány módjában lesz a nyersanyag kitermelésénél magyar munkásokat foglalkoztatnia és az anyagot magyar szerelvények viszik ki az országból.

— A mostani bécsi tárgyalások a készpénzfizetés módozatai tekintetében kell

döntést hozzanak, de a per likvidálása most már egészen bizonyos.

Bécs, május 30. Szerényi József magyar delegátus megérkezett az optánsper befejező megbeszélésére. Szerényi tegnap érintkezésbe lépett Porutiu és Moldovan román delegátusokkal, akik bejelentették, hogy Cita Davila tegnap indult el Bukarestből s ma érkezik az osztrák fővárosba.

A bécsi lapok szerint az első érdemleges tárgyalások hétfőn kezdődnek a két kormány delegátusai között.

Megkezdődött a nemzetközi munkaügyi konferencia

A balesetbiztosítás, a kötelező munkaidő és az alkalmazotti viszony problémáit vitatják meg

Genf, május 30. Csütörtökön, a hónap harmincadikán ült össze Genfben a nemzetközi munkaügyi konferencia, a mely minden valószínűség szerint három héten keresztül fog tanácskozni a balesetbiztosítás, a kötelező munkaidő és az alkalmazottak viszonyainak problémáiról.

A munkaügyi konferencián ezúttal először jelent meg Kína delegációja teljes számban. Megjelent a kínai kormány, a munkáltatók és a munkások képviselői.

A megnyitó ülésen betérjesztették a balesetbiztosításról szóló javaslatot, a mely követeli a Népszövetség keretében tartozó országok kormányaitól, hogy olyan törvényeket szavazzassanak meg, amelyek kötelezővé teszik a munkáltatók számára az egészségileg kifogástalan munkahelyeket és a gépek olyan módon való izolálását, hogy a balesetek

a legminimálisabba csökkenjenek. Külön javaslat foglalkozik a rakodómunkások baleseti ügyével és a kényszermunka különböző vonatkozásaival.

Különösen szociálpolitikai szempontból fontosak azok a javaslatok, amelyek az alkalmazottak munkaidőjére vonatkoznak. Amikor ezt a tárgyat fogják megvitatni kétségtelenül a munkaidőre vonatkozó általános érvényű határozatokat is fognak hozni. A konferencia tárgyalni fogja továbbá a Munkaügyi Hivatalnak a munkanélküliségre vonatkozó jelentését.

Mint minden évben, ezidén is vita tárgyává fogják tenni Albert Thomas, a munkaügyi hivatal igazgatójának évi jelentését. A jelentés két kötetre terjed. Áttekintést nyújt a különböző országok szociálpolitikai fejlődéséről és egyúttal a munkaügyi hivatal tevékenységéről szóló közléseket is. Az évi jelentésben ezenfelül adatszérien vannak

leszögezve azok az intézkedések, amiket a különböző kormányok fogantatosítottak a Munkaügyi Hivatal szellemében. Albert Thomas a jelentés elején szociálpolitikai áttekintést nyújt és ebben megállapítja, hogy a nemzetközi munkaügyi megállapodások terén elég kedvezően és gyorsan történtek meg országokonként a ratifikálások. 1928 márciusától ezen év márciusáig hetvenkilenc ratifikálás történt. A megállapodások nem maradtak meg papirosra, hanem átmentek a való életbe. Igaz ugyan, hogy a washingtoni nyolcórás munkanapról szóló megállapodás még nem mindenütt érvényesült, azonban minden jel arra mutat, hogy a fejlődés a nyolcórás munkanap felé vezet.

A konferencia figyelme kiterjed a vasúti balesetek különböző fajtáira és követeli, hogy a vasúti teherkocsik automata kápus kapcsolókkal szereltesse fel.

Butor olcsón és művészi kivitelben legelőnyösebben
Fischer Albert
butor-uházában Cluj, Calea Regele Ferdinand 61. (Volt Ferenc J.-ut) szerelhetők be.
Komplett hálószobák már 16.000 leiert.
Részletfizetési kedvezmény!!
Megrendelésekre, eredeti, vagy megadott rajz után készítettünk.

Látogatás a Zeppelin-művek telepein

Hogyan készül a léghajóorlás. Társalgók és háló-kabinok a Zeppelinen

Friedrichshafen, május 30. Dr. Ecker balul sikerült amerikai útja fokozott mértékben terelte a világ figyelmét a Zeppelin-művekre, ahol többszáz különlegesen kiképzett szakmunkás élén a német léghajókonstruktőrök és mérnökök színe-java dolgozik a földeni fő mentén fekvő esendes württembergi városban, Friedrichshafenben.

Ahol eddig 117 Zeppelin épült

A hajóállomástól mintegy 20 percre fekvő Zeppelin-művek kapujához közeledve, már messziről hallható a motorok zúgása. A kapu előtt csoportosulás. Egy esomó külföldi, akiket a gyár öreg portása elutasított. A kapun felírás: „Unberechtigt ist der Eintritt strengstens verboten”. Felmutatjuk névjegyünket. A portás beljebb tessék. Egy másik portásfülkéhez jutunk, ott majd döntenek arról, hogy tovább engedjenek-e. Jó öt percig gyalogolunk még a második célig, de már alkalmunk van az egész terepet áttekinteni. Egy körülbelül másfél kilométer hosszú és ugyanolyan széles, hatalmas, sík terület bal szélén áll a Zeppelin-művek leányvállalata, a Maybach-Motorenbau Gesellschaft több terjedelmes épülethöz álló gyártelepe, amely a léghajó motorjait állítja elő. A gyár felől több kipróbálás alatt álló 600 lóerős motornak a földet megreszkettető hatalmas, tomba zúgása hallatszik. Ennek a zaját hallottuk messziről. Jobbfelől széles úton közeledünk a három hatalmas léghajócsarnokhoz.

Kettő épen bontás alatt áll. E két csarnok helyébe egy 50 méter széles, 55 méter magas és 275 méter hosszú új csarnok jön. A bontás alatt álló két csarnoknak vasbordázata eszponzon mered már elénk és a munkások szédítő magasságban, amely két egymásra rakott négyemeletes ház magasságának felel meg, kalapálnak és lazítják a csavarokat. A két csarnok között álló két emeletes nagy épületet, amely pedig alig néhány éve épült, szintén le kell bontani. Mert itt a munka nem pihen, dacára annak, hogy a német birodalmi kormány törölte a költségvetésből a Zeppelin-művek megnagyobbítására és az új, minden eddiginél nagyobb Zeppelin-óriás megépítésére felvett első 4 millió márkás részletet. A „Luftschiffbau Zeppelin-Gesellschaft mit beschränkter Haftung” az eddigi léghajók értékesítéséből, amelyekből nem kevesebb, mint száztizenhét darab épült eddig, rendkívül nagy tartalékok gyűjtött, alkalmazottai részére egy egész falut, a Zeppelindorfot építette Friedrichshafen közelében. Zeppelin-Wohlfahrt gyűjtőnév alatt saját nagy mezőgazdasága, vendéglője, tejtermelése, husnagyvágója, gyógyszerháza, ruhaüzlete stb. van és mint kísérőnk mondja, biznak abban is, hogy a német sajtó és a közvélemény nyomása alatt a kormány meg fogja változtatni álláspontját.

A léghajóorlás hálószerkezte

Ezalatt az érintetlen harmadik csarnokhoz érünk, amely 46 méter széles, 50 méter magas és 255 méter hosszú. Két-két óriási ajtószárny a kapu a csarnok két végén és ezek a többszáz mázsas súlyú, vasbordákból álló ajtószárnyak 23-23 méternyire oltolhatók jobbra-balra, mintha csak néhány kiló súlyúak volnának. A léghajó mind a két kapun át kibocsátható, aszerint, hogy keleti vagy nyugati szél fúj. Északi vagy déli szélnél nem érzetik ki a léghajót és ha ilyen szélnél kell leszállnia, akkor inkább odarésztik a repülőtéren felállított nagy horganyzó árbéchoz. A csarnok padlózata gyalult deszka, de a léghajó csak alig észrevehetően nyugszik ezen a padlón, illetve az utasfülké alá csuszátott védődeszkonon. Inkább lobog, mert némi gázt mindig hagynak benne, hogy pedig a csarnok

tetejéhez ne ütődjék, annyi kavicsal töltött zsákok akasztanak alul a léghajóra, amennyire épen szükség van. Százával hevernek körülöttünk a zsákok. Mindegyikén kis bádógtábla, a pontos súly megjelölésével. A csarnok belsejében, a balszélén helyiség „Aufenthaltsraum für Fahrgäste” felirással. A váróhelyiség mellett ott áll a beszélőszékhez szolgáló, jó magas falépcső is. A csarnok belső bordázatának legmagasabb pontjára vaslépcső vezet fel alulról, de jó tüdejű embernek kell lennie, aki ezt a többszáz lépcsőfokot a szédülétes magasságig megjárja. Fent futódeszkák láthatók mindenütt a tető alján.

Hogyan készül a Zeppelin?

A léghajónak építése is ebben a csarnokban történik és pedig oly módon, hogy a fapadlón több méter hosszú vasbordákkal 28 szögletű óriási karikát állítanak össze, amelyek átmérője a most hazaérkezett 127-es számú Zeppelinnél már 30,5 méter a szivaralaku Zeppelinnél megszélesített pontján. Erre

a karikára egy második, ugyanolyan nagy fémkarikát erősítenek rá és azután az egészet hatalmas daruk segítségével felsemelik és élére állítják. Azután melléje kerülnek az egyre kisebb-
bedő átmérőjű többi karikák is, amelyeket egymás között elülről hátra haladó keresztbordák kötnek össze és rögzítenek meg. Csak azután jön reá a külső burkolat. A léghajó belsejébe építik a 30 főnyi legénység hálókamaráit és az áruraktárakat is, míg az utasok fülkéit tartalmazó gondola, mint ismeretes, kívül van a léghajó alján. A gondolában négyzetben ötször öt méter nagyságú társalgó és étterem, vilamosüzemre berendezett, minden szükségességgel felszerelt konyha és 10, egyenként kétágas utasfülké van. A nappali tartózkodásra berendezett fülkék néhány perc alatt átalakíthatók hálókabinokká.

A léghajó egész hossza 236,6 méter, magassága 33,7 méter és 105.000 köbméter gázt tud felvenni. Az összesen 2650 lóerős öt motor 128 kilométer óránkénti sebességet fejthet ki. Magával vihet 15.000 kiló súlyú árut 10.000 kilométer távolságra.

Bucszunk, Friedrichshafen necáin utánunk zengi a ritmusát a még mindig hallatszó hatalmas motorzúgás.

Súlyos terhelő vallomások hangzottak el a Racsics-per mai tárgyalásán

Belgrad, május 30. A Racsics-per mai tárgyalásán folytatták a tanúkihallgatásokat. Mihailovics, a szkupstina adminisztrációjának volt vezetője azt adta elő, hogy megítélése szerint Racsics a merénylet alkalmával célzott lövéseket adott le. Radovics volt szkupstinai gyorsíró vallomástétele után Ivancovics Dusan volt képviselő arról vallott, hogy a merényletet megelőző időben több levelet mutatott Kirjevics képviselő a

tanúnak, melyek mindenikében óva intették Radics Istvánt, hogy igyekezzék magától távol tartani Racsics Punitát, aki többekkel folytatott beszélgetései során több ízben is hangzott, hogy a nemzetet meg kell tisztítani szegényfoltjaitól. A mai tárgyalási nap utolsó tanúja Bolyovics képviselő volt, kinek társaságában töltötte Racsics a merényletet követő délutánt s csak késő este jelentkezett, amikor aztán őrizetbe vették.

Újra nehéz helyzetbe került Camillo Castiglioni

Bécs, május 30. Camillo Castiglioni, a közep európai pénzügyek egykori diktátora, hat év előtti teljes összeroppanását, amint ismeretes, teljesen kiheverte s botránysos üzelmének feledésbe merülése után megvásárolta a müncheni Bayerische Motorwerke, röviden B. M. W. részvénytöbbségét.

A B. M. W. Castiglioni vezetése alatt szépen fejlődött, az utolsó időben azonban számos elhízázott tranzakció következtében rendkívüli mértékben eladósodott. Az adósságok megújgyezere-ződtek, ezzel szemben azonban a jövedelem nem nagybodott, ellenkezőleg, mivel a német birodalmi kormány a szubvenciót alaposan redukálta, csökkent. Ilyen körülmények között a B.

M. W. részvényei a berlini tőzsdén erősen visszamentek. Castiglioni eleinte — Krausz Simon példájára — óriási erőfeszítéseket tett, hogy tartsa az árfolyamot, de ezen kísérlete kudarcot vallott. A bécsi tőzsdén elterjedt hírek szerint, ez az elhízázott kísérlet Castiglioniak súlyos veszteséget okozott és néhány nap előtt kénytelen volt a B. M. W. birtokában levő részvénytöbbségét elzálogosítani.

Castiglioni újabb nehézségeiről a bécsi lapok egyelőre hallgatnak, a helyzet azonban az, hogy ha a B. M. W. üzletmenete nem javul, még rövidesen úgy Castiglioni személye nemsokára ismét a hat év előtti módon fogja foglalkoztatni az európai sajtót.

Előkészületek a XVI. cionista világkongresszusra

A helyksoportok alakítsák meg a lokális választási bizottságokat

Julius 28-án, Herzl Tivadar halálának 25-ik évfordulóján ül össze Zürichben a XVI. cionista világkongresszus, hogy kimondja a döntő szót a Jewish Agency kibővítésének kérdésében. A zsidó népre történelmi fordulópontot jelentő kongresszus iránt épen ezért az egész világon a probléma óriási horderejének megfelelő érdeklődés nyilvánul meg és így a küszöbön álló kongresszusi delegátusválasztások is a zsidó közvélemény legszélesebb körű figyelmének központjába kerültek, mert a zürichi kongresszusra kiutazó delegátusokra, illetve azok megválasztóira hárul a felelősség Palestina ujjáépítésének további sor-

sáért. Erdély zsidóságára is tekintélyes rész hárul ebből a felelősségből és épen ezért a sékelakció befejezéséig még rendelkezésre álló időt minden energiával arra kell fordítani, hogy az elérhető legnagyobb sékelmennység gyűljön össze június 8-ig, mert ettől az eredménytől függ, hogy Erdély zsidósága, hány delegátust küldhet a konferenciára, vagyis hogy milyen mértékben tudja érvényesíteni a Jewish Agency kibővítésével kapcsolatos kívánságait. A Cionista Világszervezet még nem döntötte el ugyan, hogy erre a kongresszusra hány sékel-fizető küld ki egy delegátust, de hozzá-

Butor

vásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat **Marosvásárhelyre** (Tg. Mures) és tekintse meg **Székely és Réti**

Erdélyeszi Búoggyár Rt. hatalmas rakomány. **Übendorfer, Stingl, Wirth, Hoffmann** **zongora és pianó** gyárak képviselői.

Hítelképes egyenlekek kedvező fizetési feltételek

vetőlegesen arra lehet számítani, hogy minden lehetőség kiaknázása mellett Erdély ezáltal is 5 delegátussal fog a kongresszuson szerepelni. Egy-egy mandátum sorsa esetleg 10-20 sékelen is megfordulhat és ezért minden sékelbiztosnak arra kell törekednie, hogy a maga körzetében lehetőleg egyetlen választási sékelfizető se maradjon ki, mert a választásoknál a sékelfizetők névsora alkotja a választói névjegyzéket.

A bécsi XV. cionista kongresszus által módosított választási szabályzat szerint Erdély, Bánát, Maramaros és a Körös vidéke egyetlen választói körületet alkot. A választásokra vonatkozó tudnivalókat most állítja össze az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodája, amely azokat a legrelevánsabb időn belül meg fogja küldeni a helyksoportoknak. Az idő előrehaladottságára való tekintettel a helyksoportok jól tessék, ha már most hozzájárulnak a helyi választási bizottságok megalkotásához. A bizottságban a helyi sékelbiztosnak minden körülmények között helyet kell foglalnia, ugyancsak lehetőleg mindazon cionistáknak is, akik a sékelmunkában kimagasló módon vettek részt. A helyi választási bizottságok megalkotásáról és tagjairól jegyzőkönyvet kell felvenni és azt mielőbb a Szövetségnek be-
küldeni. A bizottság elnököinek kötelessége a választásokra vonatkozó összes közleményeket figyelemmel kísérni, a delegátusjelölés, a választási jegyzőkönyvszerkesztés és a választás körülül egyéb teendők lebonyolítása illetve irányítása. Különösen súlyt kell majd helyezni a helyi választási elnököknek a különböző választási aktusok időpontjainak szigorú betartására, mert az idő rövidsége miatt a kitűzendő terminusok véglegesek és megváltoztathatatlanok lesznek.

Kongresszusi delegátusok jelöléséhez, illetve jelölőhírták benyújtásához legalább 100 igazolt sékelfizető aláírása szükséges, vagyis esetleg önálló listákat csakis azokon a helyeken lehet majd felállítani, ahol legalább 100 sékel befolyt. Azok a helységek és csoportok, amelyek legkésőbb június 8-ig nem küldik be a végleges elszámolást az akcióról, nem vehetnek részt sem a mostani választásokban, ugyancsak a későbbi országos konferenciái választásokon sem.

A Bata-művek vezérigazgatója saját repülőgépen jön Romániába. Bukarestből jelentik: Thomas Bata, a híres eszesházak Bata cipőgyárak vezető igazgatója, a világ egyik legszámottevőbb nagyiparosa, a napokban Bukarestbe érkezik. Ebből az alkalomból a eszesházák konzultátus a hadügyminisztériumhoz egy kérvényt nyújtott be, amelyben kérte a hadügyminisztérium hozzájárulását ahhoz, hogy Bata saját aeroplánján tehessen meg a bukaresti utat. **Chihosky hadügyminiszter** a kérvényt kedvezően intézte el és távlatilag értesítette a eszesházák kormányt, hogy a román hatóságok részéről semmi akadály sincs annak, hogy Bata saját repülőgépen jöhessen Romániába.

Péntek
Bán
A II
Timi
Uj Kok
folyam
lis kom
szavazt
osztáss
napról
szervez
egyves u
sen me
része r
form. E
évtized
terület
megye
mében
vármeg
Az új
déli ala
ban elő
litikai o
már ma
lis kom
portosít
kedvező
mésztes
nak gaz
pontból
tásai vol
sószerén
közigaz
szempont
rületet k
hely Lug
sen gazd
rin várm
szont egy
vá egy v
tésára.
Már a
lat indul
ezt a mi
dést hatá

AZ
TIT
Ath
ING
1-2. „N
3-4. „É
5-6. „V
7-8. „D
9-10. „
11-12. „
13. „T
Kettős
34 Lei.
T. LE
Kérem i
mertető
Atheneau
számait.
Név: _____
Cím: _____

Bánát lakossága országreszi akciót kezdett Krassó- és Szörénymegyék újbóli egybekapcsolásáért

A liberális kormány kettéosztó politikája elsorvasztotta a két vármegye gazdasági és közigazgatási életét

Timisóara-Temesvár, május 30. Az Uj Kelet tud.) Mint ismeretes, 1925. év folyamán az akkor uralmon lévő liberális kormány közigazgatási reformot szavaztatott meg, amely új megyebeosztással egészen új képet adott egyik napról a másikra Erdély közigazgatási szervezetének. A reform folyamán egyes ugynevezett csonka megyék teljesen megszűntek, viszont másokat két részre osztott az új közigazgatási reform. Ezen utóbbi sorsra került már évtizedek óta egységes közigazgatási területet képezett Krassószörény vármegye is, amely az új törvény értelmében két részre Krassó és Szörény vármegyékre oszlott.

Az új közigazgatási törvény, egyáltalán alapját egyes nagyon csekély számban előfordult kivételektől tisztára politikai okok szolgáltatták. Az akkor már mandátuma vége felé járó liberális kormány ezzel a közigazgatási átcsoportosítással akarta egyes megyékben kedvezőtlen pozícióját megjavítani, Termeztes azonban, hogy ennek a reformnak gazdasági és közigazgatási szempontból a lehető legkedvezőtlenebb hatásai voltak. És különösen áll ez Krassószörény vármegyére, amely nemcsak közigazgatásilag, hanem geográfiai szempontból is egy egységes, zárt területet képezett. A régi vármegyei székhely Lugos egyrészt elvesztette teljesen gazdasági hinterlandját, az új Severin vármegye székhelye, Oravica viszont egyáltalán nem volt berendezkedve egy vármegye közigazgatási irányítására.

Már a liberális éra alatt erős áramlat indult meg annak érdekében, hogy ezt a minden alapot nélkülöző intézkedést hatályon kívül helyezték, azon-

ban eredménytelenül. Az elmúlt három esztendőben a helyzet változatlanul ugyanaz maradt. Amint azonban most temesvári tudósítónk jelenti, a megye egységesítése iránti mozgalom az utóbbi időben ismét nagy nekilendüléssel indult meg. Az érdekelt két vármegye vezetőgyűlése elhatározta, hogy egy nagyszabású országreszi akciót indítanak be a két vármegye egységesítésére érdekében. A nagyszabású akciót a napokban Lugoson megtartott hatalmas négyülés volt hivatva levezetni. A négyülés keretében egy a kisebbségek, mint a románság részéről többen szólaltak fel és általános elkeseredéssel emlékeztek meg arról a tarthatatlan helyzetről, amelyet a megye kettéosztása teremtett. A tüntető négyülés elhatározta, hogy egy permanens bi-

zottságot alakít az ügyek továbbvitelére érdekében. A bizottság elnöke Dobrin György dr. lett, tagjai a zsidóság részéről dr. Deutsch Mór, a magyarság részéről dr. Sebestyén Lipót, míg a svábok részéről dr. Kin Béla. A bizottság elhatározta, hogy egy manifestumot bocsát ki a Bánát népéhez, szolidaritásra hívja fel őket a mindnyájukat egyformán érdekő ügyben. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy hétről hétre valamennyi számottevő helységben tüntető nagygyűléseket fog rendezni, amelyeket a Temesváron megtartandó tartományi négyülés fog berekeszteni. A két vármegye egységesítése irányában megnyilvánult közönséget a bizottság Bocu Sever hánsági miniszterén keresztül fogja Maniu Gyula miniszterelnök-höz eljuttatni.

Szovjetország az atheizmust államvallásnak minősítette

London, május 30. Rigából jelentik a Times-nak: A moszkvai kormány fontos módosításokat végzett a szovjetalközmányon. A 12. cikk idáig menedékjogot biztosított valamennyi idegen politikai menekült számára. Az új szöveg szerint ezt az előjogot a jövőben csu-

pán azok az idegenek élvezhetik, akiket forradalmár tevékenység miatt üldöznek.

Lényegesebb azok a módosítások is, amelyek a vallásgyakorlatra vonatkoznak. Az új szöveg értelmében az atheiz-

must államvallásnak nyilvánítják és eltörlik azokat a rendelkezéseket, amelyek idáig egyenlő szabadságot biztosítottak valamennyi vallásfelekezett számára. A vallásoktatás a jövőben csupán atheista alapon történhetik.

Owen Joung intervenciójára létrejött a megegyezés a jóvátételi kérdésben Németország és a hatalmak között

Páris, május 30. A kiadott hivatalos jelentés szerint a jóvátételi szakértői konferencián létrejött a megegyezés a hitelezői államok és a német delegáció között az Owen Joung-tervezet alapján. Németország fizetési kötelezettsége szerint 36 év és 7 hónapon át évi 2050 millió aranyárka annuitás. Az új tervezet ez év szeptember elsején lép életbe.

A lapok beavatott helyről azt közlik, hogy a megegyezés főként Owen Joung érdeme, aki sürgette a konferencia befejezését és minden presztízsét latba vetette az eredményes befejezés érdekében. Ehhez járult, hogy az angol delegáció is siettetett a befejezést a választásokra való tekintettel.

Páris, május 30. A mai reggeli lapok méltatják a jóvátételi kérdés megoldására vezető eredményt, de ugyanakkor kiemelik azt is, hogy a németek fenntartották maguknak a jogot, hogy a fizetés módjaitól részletkérdéseit még külön megvitathassák a hitelezői államok képviselőivel.

Harmadfél milliót sikkasztottak a központi pénztárból Három minisztériumban keresik a bűnösöket

(Bucuresti-Bukarest, május 30. Az Uj Kelet tud.) A pénzügyminisztériumban és a központi pénztárnál felfedezett sikkasztások ügyében most fejezte be a vizsgálatot az erre delegált bizottság. Megállapítást nyert, hogy a Romanonak a pénzügyminisztérium pénztárának sikkasztásai összesen 800 ezer lej tesznek ki, míg a központi pénztárnál elkövetett sikkasztások összege 2

millió 600 ezer lejre rug. A vizsgálóbizottság dolgát rendkívül megnehezítette az a tény, hogy a bűnösök rendkívül óvatosan és körültekintően jártak el a sikkasztások elkövetésénél és igyekeztek a könyvekben is eltüntetni ezeknek nyomát.

A bizottság elnöke, Teianu a pénzügyminisztériumhoz felterjesztett jelentésében elmondja, hogy a központi pénz

tárnál elkövetett sikkasztások csak a belügy, földművelésügy és közlekedésügyi minisztérium magasabb tisztségviselőinek tudtával és közreműködésével voltak végrehajthatók. A pénzügyminisztérium a rapportot áttette a vizsgálóbíróhoz, amelynek feladata az megállapítani most, hogy kik voltak tulajdonképpen a harmadfélmillió sikkasztás értelmiszerzői és végrehajtói.

Nem engedik be a külföldi gyermekeket Romániába

Egy rendelet, amit elfelejtettek visszavonni. A romániai fürdők fizetik meg a feledékenység árát

Cluj, május 30. A nyári szezon beálltával megkezdődött a nyaralási időszak is és külföldről számos család készült Romániába utazni, hogy itten fürdőhelyeken vagy rokonaiknál töltsék szabadságukat.

A beutazni szándékozók legnagyobb része kénytelen volt tervéről lemondani, miután

a külföldi román követségek megtagadták a vízumot gyerekeiktől.

A követségek minden vízumkérőt azzal utasítanak vissza, hogy 11 éven aluli gyermekeknek még akkor sem adhatnak vízumot, ha szüleik kíséretében

utaznak, mert a vízum megadását a kormány a belügyminisztérium speciális beutazási engedélyéhez köti a gyerekeknek.

A rendelet nagy visszatetszést keltett a nyári szabadságukat Romániában eltöltetni kívánók között, miután gyermekeik nélkül nem utazhattak és a belügyminiszteri speciális beutazási engedély megszerzése hosszas utánjárást és nagy költséget igényel. Beavatott helyről nyert értesülésünk szerint a rendelet, mely nem a legalkalmasabb arra, hogy az országot a külföld előtt kedvező színben tüntesse fel,

még a gyermekparalízis járvány ideje alatt kelt, amikor az a járvány behurcolása elleni cimen indokolt volt.

A rendeletet azonban elfelejtették visszavonni és ezért a külföldről beutazni szándékozó családok inkább más helyen töltik el nyári szabadságukat, ami természetesen azt jelenti, hogy pénzüket is más országban költik el.

Az idegenforgalom fellendítésének nagy előnyére lenne, ha a kormány ezt az elfelejtett és a mai körülmények között értelmetlen rendeletet visszavonná.

AZ OKOS ÉLET

TITKA

Utmutató az egészséghez, boldogsághoz. — Nagy remek, illusztrált

Atheneum albumfüzetek.

INGYEN

küldünk kivonatolatos ismertetőfüzetet.

- 1-2. „Ne koplalj, delégy karcsu!”
- 3-4. „Éljen így!”
- 5-6. „Vigyázz a gyermekedre!”
- 7-8. „Dáma és Gavallér”
- 9-10. „Az én kutyám”
- 11-12. „Szeresd otthonodat!”
- 13. „Terítés-Tálalás”

Kettős szám 62 Lei; a 13. szám 34 Lei. A teljes sorozat: 400 Lei.

T. LEPAGE könyvk. Kolozsvár.

Kérem ingyen az „Okos Élet” ismertetőfüzetet és utánvételt az Atheneum-füzetek számaiból.

Név: _____

Cím: _____

SPORT

A Haggibbor hősie ellenállása a bajnokcsapattal szemben a szezon egyik legizgalmasabb mérkőzését eredményezte

Románia. Haggibbor 2:1 (0:0). A Haggibbor utolsó bajnoki mérkőzését nem nagy bizakodás előzte meg, hiszen a zsidó együttes az utolsó hetekben gyengén szerepelt és semmi esélye sem volt a bajnokcsapattal szemben, annálkevésbé, mert a munkanap miatt tartalékokkal — Márk, Virág és Hamlet nélkül — volt kénytelen kiállni.

A Haggibbor újból megmutatta, hogy játékosai amatőr szívrrel és lelkesedéssel tudnak küzdeni a legnagyobb ellenféllel szemben is és ha ezt a lelkesedést a zsidó társalalom ébren tudja tartani, sőt fokozni fogja, akkor a Haggibbor újból sok dicsőséget fog szerezni a futballsport terén is.

A Románia gyengén szerepelt. A bajnokcsapattal nagystíljú játékot várna az ember, ehelyett eleinte kényelmeskedtek a játékosok. Később idgesek lettek a szoros eredménytelenség miatt és akkor fölényük dacára sem sikerült semmi. A csapatban a csatársor túlságosan puha és mindent agyonkombinál, a fedezet sor jó, de az sem játszotta ki szokott formáját, aközvetlen védelemben Chifort lehet megdicsérni, Doei bizonytalan és veszélyes. Kár, hogy a csapat több tagja könnyen durvaságra hajlamos és ezzel elcsúfították az egyébként elég jó sportot nyújtó mérkőzést.

A Haggibbor: Neumann, Zelig, Rafael, Hirsch, Frenkel, Rosenbaum, Krausz, Lebovits, Weisz Babuka, Szilágyi, Lázár összeállítású csapata önmagát multa felül. Neumann hősie önfeláldozással vette magát a legnehezebb helyzetekben is a lábak elé, amelyek pedig nem nagyon kimélték s védett minden menthetőt. Zelig és Rafael a védelem egyszerű oszlopai voltak, a sors szelvénye, hogy végül egy közös elnézésük juttatta ellenfelüket a győzelemhez. A hálsorban Frenkel oroszlájként küzdött és méltó társai voltak Rosenbaum és Hirsch. A csatársor nem volt egységes. A baszárny volt a jobbik része és egy Szilágyi, mnit Lázár teljes dicsőreter érdemelnek. Krausz is ambícióval dolgozott. Lebovits és Babuka is megtettek mindent, amennyi tőlük telik.

Az első félidőben változatos játék folyik. Mindkét kapu gyakran jut veszélybe, de a Románia győzelme nem látszik kétségesnek. Lassankint hatalmas orkán keletkezik a Haggibbor-kapu irányába, a Haggibbor azonban bírja és bár védekezésére szorul, a félidőt sikerül gól nélkül megszűnia. A második félidőben is sokáig várat a Románia gólja magára. A 28. percben végre megérkezik a várt tizenegyes, a melyet hands címén ítél meg kissé elhamarkodva. Chifort erős labdája hálót ér, a Románia vezet. Ugy látszik, hogy a Haggibbor feladja a küzdelmet, de a fiatal játékosok nem esüggednek. A csatársor támadásait Doei faulttal akarja megállítani, amiért büntetőrugás jár 20 méterről. Zelig Luki erős, helyezett lövést Molnár kapus kiejti, a resen levő Weisz a hálóba kotorja. Heves küzdelem indul most meg a győztes góllért, melynek során Bradea faultol, mire a bíró a játék elfajulását megakadályozandó, — kiállítja. Az

egész közönség, az érdekelt egyetemi csapat hívei és a főbb rivális csapat szépszámu fanatikusi lelkesen biztatják a Haggibbor, amelyet azonban váratlanul utolér a balszerencse. A 40. percben a két hátvéd ki akar engedni egy könnyű labdát, amely megakad a fűben, a tulsó oldalra jut és Cipeigan labdája a gólba jut. A meccs elveszett, a Haggibbor már nem vigasztalja, hogy a bíró Nemest — ismételt durvaszkodás miatt — kiállítja.

A mérkőzést Mann Károly vezette, a tizenegyesről eltekintve páratlanul és elismeréseméltó eréllyel.

Sodronyipar—KAC 3:1 (0:1). Bíró: Negruti. A KAC ezen a meccsen bebizonyította, hogy nem érdemli meg a bajnokság harmadik helyét Teljesítménye teljesen gyenge volt és a gyéresi csapat

megérdemelten győzött. Góllövők: Cenan, Ciungan, Maksai, illetve Szaniszló.

Budapest. Magyar profikombinált—Newcastle United 4:1 (4:1). A magyar csapat nagy fölényben volt mindvégig. A gólokat Takács IL (3) és Markos lötök, a vigaszgól tizenegyesből esett. A második félidőben botrány tört ki, mert szorosatos durvaságokkal akartak az angolok jobb eredményhez jutni, mire a bíró 2 angolt kiállított, majd a közönség is betódult a pályára, mire az angolok jobb sorsra érdemes vendég szereplése csunya akkorddal befejeződött.

Kapovár. Sabaria—Somogy 2:1. Temesvár. Banatul—TAC 4:0 (1:0). Kadima—TMTE 2:2 (1:0). Rapid—Politechnika 2:2 (2:1). Arad. Gloria—AAC 3:2 (1:1).

A német szociáldemokraták határozatban mondták ki, hogy a birodalmi hadseregnek szükség van

Berlin, május 30. A szociáldemokrata párt a magdeburgi kongresszusa határozati javaslatot fogadott el, mely szerint a német birodalmi hadserege a versaillesi szerződés keretei között szükség van, A határozatnak nagy ellenzék volt, de Severing birodalmi belügyminiszter beszéde s mások felszólalásait után a javaslatot elfogadták.

Breitscheid képviselő ezután a jövőtétel revíziójának kérdéséről és a rajnai megszállás ügyét tette szóvá s a kongresszus elhatározta, hogy az angol s belga szociáldemokratákhoz hasonlóan határozatot hoz, melyben követeli a megszállás likvidálását és a kiürítés mielőbbi végrehajtását.

Beszélgetés a 70 esztendőös Sir Arthur Conan Doyleval

Kizárólag spirítizmussal foglalkozik és szegényli a Scherlock Holmes-regényeket

Sherlock Holmes alakjának világhírű apja, Sir Arthur Conan Doyle a napokban ünnepelte 70-ik születésnapját. A nagy mindig rugékonny öreg ur az utolsó esztendőiben abbahagyta a regényírást, amely olyan nagy vagyont és hírnevet szerzett neki, átengedte a teret utódjának, Edgar Wallace-nak és kizárólag spirítizmussal foglalkozik.

Röviddel teltől tértem vissza Afrikából — meséli Sir Arthur — ahol egy felvélet töltöttem. Most már kizárólag spirítizmussal foglalkozom, mivel

sokkal fontosabbnak tartom felderíteni azt, hogy mi történik velünk, mi vár reánk halálunk után, mint regényeket és novellákat írni.

Egyáltalán nem vagyok büszke Scherlock Holmesre és egyéb regényeimre.

Mielőtt komolyan foglalkozni kezdek a spirítizmussal, alaposan tanulmányoztam annak irodalmát. A spirítiztákat általában azzal vádolják, hogy fantáziával dolgoznak tudományos módszerek alkalmazása helyett. Igaz, hogy sokszor van dolgunk szelbánosokkal, gyakran igen nehéz ellenőrizni a médiumokat, azonban mindent megteszünk a

esalók leleplezésére. Angliában rövidesen megalakítjuk a külön spirítizistapártot és legalább félmillió tagra számunk. A spirítizmus a világ jövőendő vallása! — fejezi be fiatalos lelkesedéssel Conan Doyle nyilatkozatát, majd a következőket mondja:

Jövére átmegyek a kontinensre és az összes fővárosokban előadásokat fogok tartani a komoly, tudományos spirítizmusról.

Sir Arthur kijelentette ugyan, hogy egyáltalán nem büszke Scherlock Holmesre, ennek ellenére megköszöntöm a kérdést, miként alkotta meg híres regényhősének alakját?

Az újságokban gyakran olvastam megoldatlan kriminalisztikai problémákról és elkezdtem ezekkel foglalkozni. Több esetben sikerült megtalálnom a megoldást, amelyet a rendőrség hiába kutatott. Így lettem detektívregények írójává. Sohasem dolgoztam azonban együtt rendőrökkel vagy detektívekkel. Ennek ellenére úgy tudom, hogy az összes államok rendőrségi kurzusain a fiatal tisztjelöltek kötelezővé tették regényeim olvasását.

A varannói gyilkos beismerte, hogy erőszakot akart elkövetni az alezredes feleségén

Az alezredeshez írt levelében Belleba bocsánatot kér a fiatal asszony meggyilkolásáért

Kassa, május 30. Jelentettük már röviden, hogy Bellebát, a varannói gyilkost, sikerült letartóztatni. A letartóztatás előzményeiről most a következő érdekes részletek derülnek ki: Mialatt a esendőrség Kelet-szlovénzkó minden részén lázasan kereste a varannói gyilkost, Belleba az egész idő alatt Varannóban tartózkodott és egy Hosek nevű hadnagy lakásán rejtőzködött el, aki szabadságon volt. A hadnagy azután vasárnap visszatért szabadságáról, mire Belleba kénytelen volt a lakásból elmenekülni. Az esti órákban azután a varannói gyilkos visszatért a

barakktáborba, ahol százada el volt szállásolva. Vallomása szerint azért tért vissza a barakktáborba, hogy ott fegyverével öngyilkosságot kövessen el, előbb azonban még agyonlője örmeztérét, akit rövid katonai szolgálati ideje alatt rendkívüli módon meggyilkolt.

Az esti sötétség ellenére Bellebát csakhamar felismerték a barakktáborban, rövid tusa után lefogták és bekísérték az őrszobába. Első vallomásában, Belleba, a gyilkos tisztiszolga előadta, hogy Paclik alezredes felesége szidalmazta, erre ő szemtelen választ adott, mire viszont az alezredesné revolvért

Kellemetlen szájszag

visszatartó. Csunya szíri fogak eltörzítják a legzsebb arcot. Mindkét szépséghibát azonnal és alaposan el lehet tántatni a pompásan töltött Chlorodont-fogpaszttal. A fogak már egyszeri használatával. A fogak már egyszeri használat után gyönyörű elefántcsontszínbé ragyognak, különben ha a tisztításhoz külön erre a célra készített fogazatos sörtéjű Chlorodont-fogkefélt használnak. A fogak közé szorult rothadó ételmarmadékok, melyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Kísérje meg egy tubus logkrémrel. Chlorodont-fogpaszttal, fogkefével és -szárvíz mindent kapható. Csak kétkezes-kezes szíri csomagolásban „Chlorodont” leírattal valódi.

rántott, hogy realíjjon. Belleba első vallomása szerint ilyen előzmények után követte el a gyilkosságot. A esendőrség azonban Belleba el vallomásának kevés hitelt ad. A kétkezes Belleba vallomásával szemben jorossult is volt, amit legjobban az igazol, hogy Belleba további vallomásánál során maga is megváltoztatta eredeti vallomását és a következőket mondotta el:

Amikor a kritikus órában az alezredes lakásába ment, a fiatalasszonyt leglígében találta és hirtelen elhatározással megkísérelte, hogy az asszonyon erőszakot kövessen el.

Szándékát megerősítette az a tudat, hogy az alezredes nines Varannó. A fiatalasszony azonban ellenállást tanúsított, mire elvesztette eszméletét és csak akkor tért magához, amikor az asszony holtan feküdt előtte.

Belleba a kihallgatás folyamán nagyon cinikusan viselkedik és a legkisebb megbánást sem mutatja. Ruhájában több kommunista röpiratot találtak Bellebát ma délelőtt megint ki akarták halgatni, általános meglepetésre azonban ma már nem volt hajlandó egy kérdésre sem válaszolni. Kijelentette, hogy tegyenek vele bármit, de nem hajlandó felvilágosítást adni tettének okairól. Érdekes felfedezést tett a esendőrség Hosek hadnagy lakásában, ahol mint már említettük, a varannói gyilkos néhány napig meghúzódott. A esendőrség egy levelet találtak a hadnagy lakásán, amelyet Belleba a meggyilkolt asszony férjéhez intézett. A levélben a gyilkos bocsánatot kér az alezredesétől azért, hogy feleségét meggyilkolta.

Kavarodás Bukarestben Barbu Stirbey és Bratianu Vintila akadémiai megválasztása körül

(Bucuresti-Bukarest, május 30. Az Uj Kelet tud.) A főváros politikai körében szokatlan élénkséggel kommentálják a tény, hogy a Román Akadémia legutóbbi ülésén Barbu Stirbey herceget tiszteletbeli tagjává választotta meg. Egyes fővárosi sajtóorgánumok elezen állást foglalnak a választás ellen és azt írják, hogy Barbu Stirbey semmilyen irányu tevékenységgel nem szolgált rá erre a megtiszteltetésre, amelyet csak magas összeköttetéseknek köszönhet. Más lapok még továbbmennek és izléstelen célzásokat tesznek ezekre az összeköttetésekre. Jorga professzor maga is Stirbey megválasztása ellen szavazott és egyik lapnak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy e választásnak kizárólag politikai okai vannak. A választás Bukarest egyik nyári szenzációja lett ilymódon, amely még sok kommentálásra fog alkalmat adni.

Az akadémia ugyanazon ülésén tiszteletbeli tagjává választotta Bratianu Vintilát is, azon a címen, hogy a volt miniszterelnök 18 millió lejt adományozott az Akadémiának kulturális célokra. A Cuvantul ezzel szemben megállapítja, hogy Bratianu Vintila nem személyes vagyonából, hanem az állam pénzéből volt olyan nagylelkű az Akadémiával szemben. A liberálisok vezérének megválasztását sem kiséri túlságosan nagy szimpátiával a bukaresti sajtó.

Hirdessen az Uj Keletben

Antik szalongarnitúra, komplett, tel esen jó állapotban olcsó árban sürgősen eladó.
ROSENBERG
régiségkereskedőnél Cluj,
Calea Victoriei 5. szám.

129/929
válaszolva
nem áll
föld. Tal

A minisztertanács nem fogadta el Dan Sever fogtechnikus-törvénytervezetét

Utasították a közegészségügyi minisztert, hogy módosítsa törvényjavaslatát

(Bucuresti-Bukarest, május 30. Az Uj Kelet tud.) Ma délelőtti minisztertanács volt Maniu elnökletével. Miro- nesen hosszabb expozé tartott a kisan- tant konferenciájáról és rámutatott ar- ra, hogy Belgrádban és egész Jugoszlá- viában Románia iránt a legmelegebb szimpatiamegyilvánulásokat volt al- kalma tapasztalni.

Maniu köszönetet mondott a külgy- miniszternek a konferencián kifejtett munkájáért.

Dan Sever ezután betértesztette a fogtechnikusok helyzetét szabályozó javaslatát, amelynek hátrányos intéz- kedéseit több ízben tette kritika tár- gyává az Uj Kelet. A minisztertanács azonban nem fogadta el a tervezetet a

megbízta az egészségügyi minisztert, hogy a jövő heti minisztertanácsra új- ból terjessze elő módosítva javaslatát. Madgearu a CFR reorganizációjá- val tartott expozé, majd Mihalache a mezőgazdasági hitelintézetéről számolt be. A minisztertanács délután 2 óraker- ért véget.

Óriási erdélyi vasuti panamákat tártak fel a Kamara mai ülésén

Madgearu miniszter felhatalmazást kért, hogy adminisztratív, vagy parlamenti vizsgálatot indítson be

(Bucuresti-Bukarest, május 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülés- én Roznoveanu szocialista képviselő bejelentette a hadügyminiszternek, hogy igen sok román állampolgár, aki ame- rikai utlevelet váltott, minthogy beutazási engedélyt nem kapott visszatért az or- szágra. Ezekről annak idején elvették líveleiket és most azokat is bevonultat- ják akik betöltötték harmincadik évüket. Minthogy törvény szerint a harminc évet betöltötteket nem lehet már aktív szol-

gálatra behívni, sürgős intézkedéseket kér.

Ezután konkrét eseteket hoz a hadügy- minisztérium tudomására a hadseregben előforduló verésekről. Három súlyosabb esetről számol be, amelyek közül az egyik áldozat meghalt, az egyik megszökött, a harmadik pedig nyomorok lett.

Ezután Radulescu képviselő szenzá- ciós bejelentést terjeszt a közlekedésügyi minisztérium elé. Elmondja, hogy saját iniciatívájára vizsgálatot tartott az er-

délyi vasutaknál és milliárdos visszaélés-eknek jött nyomára. A Brassó melletti teliai alagutert kifizettek másfélmilliárd lej, négyszer annyit, mint amennyit megér. Ezután konkrét adatokat terjeszt elő a különböző vonalépítések és anyag- szállítások körüli visszaélésekről.

Madgearu miniszter a kamarától fel- hatalmazást kért, hogy adminisz- tratív, vagy parlamenti vizsgálat meg- indítására.

Beszédes akták a nagyiklói hitközség harminc holdjáról

Hogyan adták és hogyan vették el a hitközség agrárjándóságát

(Bucuresti-Bukarest, május 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal e- előtt vezetőhelyen foglalkozott az Uj Kelet a nagyiklói hitközség harminc hold földjével, amely az agrárreform során oly tekervényes utakat járt meg, míg végül is kiderült, hogy a hitközség tényleg nem kap földet. Ebben az ügyben most birtokunkba jutott néhány föltöbb érdek akta, amelyek minden kommentár nélkül mélyen belevilágítanak abba a szellembe, amellyel az agrárreformot nálunk végrehajtották és szomorú bizonyítványt állítanak ki egész közigazgatási apparátusunkról

A zsidó hitközségeket lörlik a listáról

Az agrártörvény szerint a hitközség- nek, illetve paróchiának 1925-ig kellett bejelenteniük, hogy igényt tartanak-e a törvényben biztosított 32 hold földre. Mindössze két zsidó hitközség élt ezzel a joggal: a szamosmegyei Nagyiklód és Mintiul-Gherlei. A két hitközséget fel is vették arra a listára, amelyet a Désen működő agrárbizottság készített a Szamosmegyében földet igénylő hitközsé- gekről. A megyei agrárbizottság a listát véleményezés végett felterjesztette a leg- felsőbb agrárbizottsághoz, amely a két zsidó hitközséget minden indokolás nél- kül törölte a listáról. A liberális rezsim alatt nem volt szokatlan a zsidó kérdé- seknek ily módon való elintézése és ezért a hitközségek tisztában voltak azzal, hogy minden protestálás hasztalan.

A megyei agrárbizottság haj- landó földet adni.

Amikor a Maniu-kormány uralomra került, az iklódi hitközség ismét a me- gyei agrárbizottsághoz folyamodott és kérte a 32 hold kintalását. A kérvényre a megyei agrárbizottság a következő vá- laszt küldte:

Braun H. főrabbi urnak.

Nagyiklód.

129/929 szám alatt iktatott kérésükre válaszulva értesítjük, hogy Iklódban nem áll rendelkezésünkre kisajátítható föld. Talán a parcellázások után eleget

tehetünk a zsidó hitközség kérésének, a lehetőségek keretein belül.

Közölhetjük azonban, hogy Iklód kö- zeleben Ghirolt község határában ren- delkezünk állami földekkel. Más földünk jelenleg nincs. Csak úgy teljesíthetnénk kérésüket, ha elvennénk egytől vagy mástól földet cserébe a ghirolti földért, ezt azonban nem tehetjük meg, tekintve, hogy a földreform véglegesítéséig sem- milyen földcserét nem végezhetünk.

Szamosmegyei agrárbizottság

A miniszter approbál

A megyei agrárbizottság átírata alap- ján a Zsidó Parlamenti Klub újabb kérvé- nyét intézett a földművelésügyi minisz- tériumhoz és a kérvénnyel felkereste Dobrescu alminisztert, aki a kérést méltá- nyosnak és igazságosnak találván, a következő végzést vezette rá:

Cabinetul Ministrului No. 1391 din 28 III. 929.

Rezolutia Ministrului:

Sa aproba parochiei evreesti din Iclo- dul Mare un lot de pamant de 30 ingare cad. din rezervele de Stat din comuna Ghirolt. jud. Simes, in conditiunile in care s'au acordat si altor parochii din acel judet. Casa Centrala de Impropri- eti va referi.

Dobrescu

A rezolúció fordítása:

Miniszteri kabinet 1391 sz. 1929 III. 28

A miniszter rezolúciója:

A nagyiklói zsidó hitközségnek apro- bálunk 30 kat. holdnyi földterületet Ghirolt község (Szamosm.) határában, ugyanazon feltételek mellett, mint aho- gyan más szamosmegyei hitközségek is kaptak földet. A legfelsőbb agrárbizott- ság referálni fog.

Dobrescu.

Fianu vezérigazgató kioktatja a minisztert

Dobrescu alminiszter rezolúciójának utolsó mondata alapján az akta Fianu vezérigazgatóhoz került, aki helyett, hogy az ügy elintézéséről az alminiszternek re-

minisztérium diszpozíciója szerint kizá- rólag a nemzeti hitközségek kaphatnak földet, az iklódi zsidó hitközség ügyében 37.559/925 szám alatt kimondotta, hogy a rabbik javára szóló kisajátítások ellen foglal állást. A fentiek alapján helyte- lennek találnám az iklódi zsidó hitköz- ség kérésének a teljesítését.

Fianu vezérigazgató.

Sikerült megszerezni a referátumban hivatkozott kultuszminiszteri rendeletet is, amely ugyancsak szemléltető foto- grafiaja a kultuszminisztériumban ural- kodó szellemnek. A rendeletet nem a miniszter, hanem Păclisanu, a kisebb- ségi egyházak vezérigazgatója írta alá. Szól pedig ez a következőképpen:

Min. Cult. Dir. Cult. No. 37.559-925.

Cătră Min. de Agricult. Casa Centr. Impropr.

Miniszter ur!

Tisztelettel visszaszármatatjuk az 1925 július 21-én 24.398. szám alatt hoz- zánk juttatott aktákat és értesítjük, hogy a legtöbb kisajátítás ellen más semmilyen kifogásunk és csupán a két zsidó kisajátítást (Nagyiklódon és Min- tiul Gherleim) ellenezzük, miután ellene vagyunk annak, hogy rabbik földet kapjanak.

Ami a többi kisajátításokat illeti, azt véleményezzük, hogy a bajtűi, gross, ileanda-marei, beeleani, kaldoi, katköt, rettegi katolikusok, valamint a csikud- varhelyi, bretea, tagai, nisnai, suea- tardi, jimbori, nasal-sinai, ghirăui, magyarköblosi, armani, dobăcaj refer- matusok se kapjanak földet. Ami a lutheránusokat illeti Sajomagyaroson ne kapjanak földet.

A miniszter helyett, *A. Popescu* vezérigazgató.

Z. Păclisanu Fianu vezérigazgató ur egyenesen Mihalache földművelésügyi miniszter- hez terjesztette fel referátumát, aki azt átolvastván, lakonikus rövidséggel a kö- vetkezőket írta az aktára:

A miniszter rezolúciója: 1929 május 13 Helyesnek találok a referátumban ki- fejtett álláspontot.

I. Mihalache.

Ezzel aztán meg is lett pecsételve az iklódi hitközség 30 hold földjének a sorsa. A Zsidó Parlamenti Klub azon- ban elhatározta, hogy nem hagyja eny- nyiben a dolgot, hanem úgy a parla- mentben, mint a parlamenten kívül erőlyes akciót indít az agrárreform ezen kivív igazságtalanságainak or- voslására.

Sulyosan vallanak a szeptisli cigányok bűnpörének tanul

Kassa, május 30. Egyre fokozódó er- deklódás mellett nyitotta meg Mórítz József elnök a szeptis rablógyilkos cigá nyok bűnpörének szerdai tárgyalását. Mindenekelőtt az egyik hiányzó esküd- tet 2500 korona rendbírsággal sújtotta, majd Ondereso Lajos meggyilkolásának az ügyét kezdték tárgyalni. Az első ta- nu ebben az ügyben Dvozdla Béla esend őrtörzskapitány volt, aki annakidején az Eperjes közleében elkövetett rabló- gyilkosság ügyében a nyomozást vezet- te. Elmondta, hogy Hudák József minden kényszerítés nélkül vallotta be hogy a szeptis cigányok gyilkolták meg Ondereso Lajost és erre a gyilkosságra előre készültek. A nyomozás során Ru- dák aztán azzal egészítette ki vallo- mását, hogy Ondereso Lajost Ribár Pál ütötte agyon s a gyilkosságban Filke Sándor segített neki. Ribár Pál és Fil- ke Sándor a nyomozás során beismerő vallomást tett. Ribár teljesen meglör- ten vallott s azt mondotta, hogy „egész éjszaka a meggyilkoltnak szellemei ve- szik körül s nem tud aludni“.

Az oryosi szakértők kihallgatása után Kovacs József, a kassai rendőrség bü- nügyi osztályának a vezetője tett szen- zációs vallomást. Elmondta, hogy 1926 május 20-án megjelent nála egy

paraszt azzal a hirrel, hogy az erdőben egy véres gyermeket talált. Hosszabb nyomozás után elfogtak egy Lengyel József nevű csavargót, aki homoszexuá- lis hajlamairól volt ismeretes.

A csavargó bevallotta, hogy a gyil- kosságot ő követte el. Meg is mutatta azt a helyet, ahol a gyermek holtestét elrejtette. Lengyel József ezt a vallomá- sát minden kényszerítés nélkül tette. A feltűnést kelő vallomásra reflektálva, kijelentette az ügyész, hogy annakide- jén Eperjesen ő folytatott nyomozást ebben az ügyben Lengyel József hat hónapig volt letartóztatásban, de végül szabadonbocsátották s örültnek nyilvá- nitották. Kovacs József ezután folytat- ta vallomását. Elmondta, hogy Len- gyel József pontosabban megmutatta a gyilkosság helyét, mint a cigányok, a kiket ezzel a gyilkossággal vádoltak. A védő kérte, hogy kérésükre ki a nyo- mozást abban az irányban, hogy az On- dereso-féle gyilkosságot valóban Len- gyel József követte-e el. Ezután Hora- cesk esendőrörmestert hallgatták ki. El mondotta, hogy Ribár kihallgatása után cellájában öngyilkosságot kísérelt meg.

A tárgyalást pénteken folytatják.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
 Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő,
 Str. Lipscaul 91.
 az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó nyaraltatási akciója

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó ez-éven is nagyszabású nyaraltatási akciót készít elő az árvák részére. Ismét Tihucára, saját nyaralótelepére fogja az árvákat küldeni. Az elmúlt évek tapasztalatai és az árvák rendszeres orvosi ellenőrzése szerint — az árvák igen nagy százaléka tuberkulózissal inficiált, minek következtében beteges kinézetű, cse-nevész, fejletlen gyermekek egész sora akad közöttük minden évben. A nyaral-ásra kerülő árvák igen tekintélyes része — városi árvák közül, elsősorban tehát Kolozsvárról kerül ki. Itt az özvegyek és az árvák sokkal nagyobb nyomorúságban élnek, mint vidéki kisebb helyeken. A kolozsvári Zsidó Árvagondozó azonban csak nagy nehézségek árán tudja az özvegyek mindennapi nyomorát enyhíteni. Nyaraltatás céljaira nem rendelkezik külön alappal. A nyaraltatás pedig sok pénzbe kerül. Éppen ezért a Zsidó Árvagondozó kolozsvári helyicsoportja minden esztendőben megrendezi az u. n. „Árvák szombatját”, az árvák nyaraltatása biztosítása érdekében. Dr. Leitner Fülöp, mint a helyicsoport elnöke a múlt hét folyamán arra kérte Kolozsvár mindkét hitközségének vezetését, valamint mindenik templom vezetését, hogy a június 8-ai szombatot „Árvák szombatjának” minősítse. Az Árvagondozó kérését mindenütt a legmelegebb megértéssel fogadták és úgy a hitközségek vezetői, valamint az egyes templomok vezetősége készséggel járult előbb, hogy az „Árvák szombatján” minden tóraagomány az árvák minél nagyobb számban való üdülésére fordítottassék.

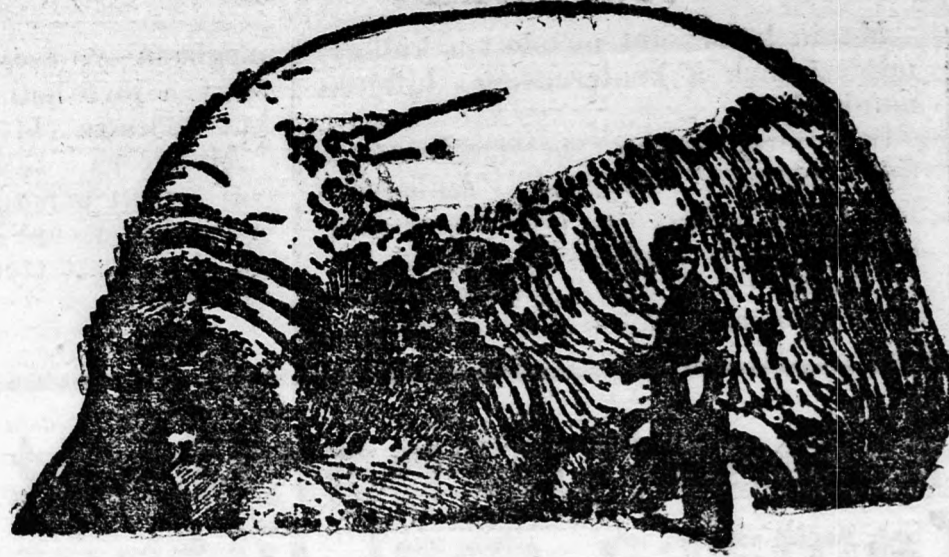
Azon kéressel fordulunk Kolozsvár zsidó társadalmához, hogy minél nagyobb összegű adománnyal tegye lehetővé, hogy minden arra szoruló árva kikerülhessen a nyaraló telepre. A hitközségek vezetősége minden esztendőben készséggel szokta az „Árvák szombatjának” sikerét előmozdítani. Igen kívánatos volna, ha a kolozsvári példát a vidéki helyicsoportok is követnék és a június 8-i szombatot Erdély egész zsidó társadalma az árvák szent szombatjává avatná.

— Szerencsétlenség egy pécsi bányában. Pécsről jelentik: Pécsbányatelepen a Szent István-aknában tegnap borzalmas szerencsétlenség történt. Egy lezuhanó többszáz métermázsányi széntőmeg maga alá temette Gásprik László negyvenöt éves segédvájárt, aki az aknában ugynevezett „gurító”-jában dolgozott. Miután minden óvintézkedés megtörtént, valószínűnek látszik, hogy gázkötés folytán lazult meg és zuhant le a nagy széntőmeg, amely eltemette Gásprikot. Este hét órakor történt a szerencsétlenség s négy óráig tartó kemény munka után sikerült az eltemetett vájárt a széntőmeg alól kiszabadítani, de ekkor már halott volt. Miután a szerencsétlenségért a jelek szerint senkit sem terhel felelőség, a holttest felboncolásától eltekintenek, a vizsgálat azonban megindult a szerencsétlenség közvetlen okának megállapítására.

URODONAL

megakadályozza az érelmeszesedést.

Ajánlja prof. Lancoreaux az orvostudományi akadémia volt elnöke.

Őn olyan idős, mint amilyen idősök ütőerei. Őrizz meg ereinek fiatalágát az URODONAL használatával, amely megakadályozza az érelmeszesedést, amely a véredényfalakat erősíti és a pipaszárhoz hasonlóan törékeny ereket ellenállóvá és erőssé teszi.

Kaphatók drogériákban és gyógyszerházakban

Romániai vezérképviselő: „STANDARD”-drogéria Bukarest, Str. Zorilor 2.

Orvosi vélemény!

Az érelmeszesedés gyógyításának legtöbb javallata az ütőerek sérüléseinek és a sérült véredények szétoszlásának megakadályozásában áll. Mivel a hűgysav a kezdő érelmeszesedés idejében a túlfeszültség egyetlen tényezője, a legnagyobb erővel kell küzdenünk a szervezetben megmaradt hűgysav ellen és ezt csak az URODONAL használatával érhetjük el.

FAIVRE professzor a belső patológia tanára a poitiers-i egyetemen.

Chatelain telepek, Paris, Rue Valendennes 2 bis.

Pagoel, erőlyes hűgysavoldó fertőtlenítőszer, hipertrofia, filamente, albumina, cistita és kifolyás esetén.

Őn meggyőződhet ennek a szernek a kiváló hatásáról, orvosának megkérdezése útján.

— A Mizrahi közleményei. A Zeire Mizrahi ifjúsági szervezet ezúttal közli tagjaival, hogy szombaton délelőtt fél tízenegy órakor Sasz Chevra imaházban talmudelőadást tartanak Sin Hedrin trak tégusból. Szombaton délután fél négykor a Zsidó Nemzeti Szövetség helyiségében Perek-előadás lesz. Előadó Klein Eliahu tanár. Érdeklődőket szívesen lát a vezetőség.

— Körrrendelet a vasárnapi munkaszünet ügyében. A munkügyi minisztérium a tegnapi nap folyamán az összes érdekelte közgazgatási hatóságokhoz körrrendeletet intézett, amelyben felhívta figyelmüket arra, hogy a jövőben a légszűrőben jövevények a vasárnapi munkaszünet betartására. Különösen a korezmák vasárnapi munkaszünet ügyében intézkedik szigorúan a kibocsátott körrrendelet.

— Ujabb zendülés Oroszországban. Párisból jelentik: Az Intransigeant közlése szerint a zsidai Oroszországban Ehtvában és Bokharában zendülés tört ki. A szovjet-lovaság utasítást kapott a zendülés leverésére.

s megsebesítették. A soffőr futásban ke- resett menedéket, mire a támadók többször utána löttek. A vezető nélkül maradt autó felborult és az országútszélt erőkbe zuhant. A nyomozás az ismeretlen támadók kitérő megállapítására megindult. Azt hiszik, hogy katonaszökevények voltak.

— Revolveres merénylet egy brjuni soffőr ellen. Prágából jelentik: Wessely Antal soffőrt tegnap Brjünben két ismeretlen arra kérte, hogy gépkocsijával Lisszaba szállítsa őket. A soffőr eleget akart tenni a megbízatásnak, de utközben utasai revolverrel rátámadták.

— Háromévre ítétek egy francia kommunista képviselőt. Párisból jelentik: Dorrit kommunista képviselőt a büntetőbíró, a Humanitében megjelent cikke miatt, izgatásért háromévi börtönre és háromezer frank pénzbüntetésre ítélték. A felelősségi bíróság az ítéletet tegnap jóváhagyta.

— Oriási zivatar pusztított Bécsben. Bécsből jelentik: Tegnap levegő zivatar volt az osztrák fővárosban, felhőszakadással s viharcsapásokkal. Az Erzberger Strassen két ipari üzem helyiségéül szorgaló pince beomlott és a házak is súlyosan megrongálódtak. A lakosság körében izgalom támadt, úgy hogy a rendőrségnek ki kellett irtatnia a két épületet és az utcát kordonnal kellett lezárnia. A fehérszakadás óriási víztömege az egész fővárosban elöntötte az alacsonyabban fekvő házakat és a belváros pincéit is. A 20. kerületben egyik ház második emeleti erkélye leszakadt és több járókelőt a leomló törmelékkel súlyosan megsebesítettek. A rendőrség és a mentők mindent készletben voltak és a tűzoltókkal együtt a késő esti órákig állandóan dolgoztak a mentési munkálatoknál.

— Házasság. Barck Márta (Huedin) Ehrenwald László (Arad, házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

— Kevés változás történt az új belga szenátus összetételében. Brüsszélből jelentik: A belga szenátus összetételében mindössze az a változás történt, hogy a szociáldemokraták által elvezetett mandátumot a flamandok szereztek meg.

— Meghalt az Abend kiadója. Bécsből jelentik: Folbert Károly, az Abend kiadója, az osztrák fővárosban tegnap meghalt.

Szováta - fürdőn

a Dr. Krausz-féle

ort.kóser panzió

vezetését átvettük, ahol elsőrendű konyha és kiszolgálás kapható. — Előjegyzettni lehet

Stark Testvéreknél Szováta.

Rádiózik? Jár operába?

akkor nem nélkülözheti a legújabb

Operaismertetőt

Az opera és zeneirodalom remekműveit kimerítően ismerteti és nagyszámú kottapéldánnyal illusztrálja.

Eddig megjelent:

Gounod: Faust	ára 34.—
Wagner: Lohengrin	„ 34.—
Bizet: Carmen	„ 34.—
Verdi: Aida	„ 34.—
Puccini: Turandot	„ 34.—
Erkel: Bánk bán	„ 34.—
Mozart: Figaro lakodalma	„ 68.—
Poldini: Parsangi lakodalom	„ 34.—
Leoncavallo: Bajazzók	„ 34.—
Thomas: Mignon	„ 34.—
Erkel: Hunyadi László	„ 34.—
Puccini: Tosca	„ 34.—

Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

Legújabb Wallace-könyvek

Sötét ember	ára 240.— lej
Borzalmai kastélya	„ 136.—
A hét lakattal lezárt ajtó	„ 136.—
A smaragd nyaklánc	„ 136.—
A rémületes arc	„ 221.—
A sárja kigyó	„ 136.—
A bandita	„ 123.—

Kapható az UJ KELET könyvosztályában.

Lehetően szabadulni Wallace-izgató regényeinek hatásától.

Nagy botrány a prágai nemzetgyűlésen. Prágából jelentik: A prágai tartománygyűlésen tegnap Geissler német képviselő, az egyik javaslat előadója, cseh nyelven akarta megtartani előadói beszédét. A német ellenzék erre óriási lármában tört ki és megakadályozta Geisslert, hogy tovább beszéljen. Az elnök, minthogy rendet nem tudott teremteni, felfüggesztete az ülést. Az ülés megújítása után a láрма újra kezdődött majd a német képviselők obstrukcióba kezdtek. Este tízenegy órakor még tartottak az obstrukciós beszédek s az elnök csak a késő éjjeli órákban zárta le az ülést, anélkül, hogy Geissler előadó szóhoz juthatott volna.

Porig égött egy lengyel város. Varsóból jelentik: A Lemberg közelében lévő Litzny városka teljesen leégett. A tűzoltóság teljesen tehetetlenül állott szemben az elemek rombolásával. Öt óra alatt több száz épület megsemmisült s csak az állomásépületet sikerült megmenteni a pusztulástól. A hajléktalanná vált lakosság érdekében segítségkeiként indítanak be.

A népbiztosok tanácsának elnöke megint Rykow lett. Berlinből jelentik: Moszkvát jelentés szerint újra választották a szovjet központi végrehajtóbizottságának huszonhét tagját. A bizottság elnöke Kuzmin, a népbiztosok tanácsának elnöke Rykow, külügyi népbiztos Csioserin és hadügyi népbiztos Vorosilow lett.

150 éves a modern opera. 1779 május 28-án mutatja be Gluck örökös operáját, az „Ifigénia Taurisban”. című drámáját az ujonnan épült párisi dalcsarnokban Mária Antonia királyné és az egész királyi udvar jelenlétében. Már az „Ifigénia Taurisban” bemutatója előtt is voltak jelenetek és előképek, melyek zenei előadások, de Gluck dalműve volt mégis az első, amelyben a zenének magán is teljesen hozzáadomult a szavaknak kifejezett drámához. Így az „Ifigénia Taurisban” volt tulajdonképpen az első opera, amelyet bemutatnak. A Gluck operájának a későbbi évek tragikus történeti jelentőségét adták, amennyiben azok között a vadak között amellyel később a tömeget Mária Antonia ellen izgatták, nem kis szerepet játszott az is, hogy az „Ifigénia Taurisban” előadására a királyi udvar 50.000 aranyat fordított, ugyanakkor, amikor Dauphin és Pikardiában dúlt az éhínség és még végomagra sem volt pénz az államkasszában. Zenei értékében a Gluck operája páratlanul álló eredetisége mellett is nagyot jelent és még ma is állandó műsorarabja az egész világ dalszínházainak.

Hajszítás közben halálát lelte. Bécsből jelentik: Komenda Paula tizenhatéves leány és Walter Anna harmincöt éves asszony a lakásán a haját süttette. Közben a spiritusz égő fellobbant és mindkét nő súlyos sérüléseket szenvedett. Walter asszony sérülésébe belehalt. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget Komenda Paula elővigyázatlansága okozta.

Elárverezték a marsallok — asztalt. Párisból jelentik: Tegnap árverezték el a „Petit George”, termében Ney marsall hagyatékát. Kalapács alá került többek között a híres marsallok asztala, amelyet Napoléon császárnak és vendégeinek szobrai ékesítettek. Az értékes műdarabot négyzszázezer frankért egy angol gyűjtő vásárolta meg. Josephine császárné íróasztalát nyolcvan ezer frankért adták el. Az aukció egész bevételét kétmilliókért adták frank volt. Hír szerint a kormány meg fogja váltani az angol gyűjtőtől a marsallok asztalát annak a törvénynek az alapján, amely a kormányt jogot biztosít arra, hogy minden nemzeti jelentőségű műkincset megválthasson az idegen vevőtől olyan összegért, amennyit az illető kifizetett.

Magyarul beszél Alföld király a barcelonai világiállítás magyar pavilonjában. Barcelonából jelentik: Alföld király tegnap a barcelonai világiállításán meglátogatta a magyar pavilonokat. Az uralkodó nagy gyönyörűséggel szemlélte a magyar népművészet remekét és amikor fivőzött a pavilonokból, odafordult ahhoz a magyar urhoz, aki a kiállítás kalmazója és magyarul mondogta: köszönöm.

Uj, 120 kilométeres gyorsasági D-vonatot próbáltak ki Németországban. Hamburgból jelentik: Tegnap délután 12 óra 17 perckor próbára adták a német vasutigazgatóság vonalai között egy új D-vonatot, amely az utat 2 óra 37 perc alatt átlagos 120 km-es sebességgel tett meg. A D-vonatok eddigi átlagos sebessége 88, maximális gyorsaságuk 100 km. volt. A próbaut időtartama alatt a Hamburg—berlini vasuti ut vonalon a menetrendszerű forgalmat melékvágányokra terelték át, hogy a próbautat tevő D-vonatoknak semmi se álljon útjában. A D-vonatot a kora délutáni órákban vissza is tért Hamburgba.

Rossz ómennel startolt a két óceán repülő amerikai francia pilóta. Londonból jelentik: Az amerikai Maine állambeli Old Orharb-ból jelentik, hogy Williams és Yanchy aviafikusok Zöldláng nevű repülőgépe tegnap délelőtt 10 órakor Róma felé óceánrepülő útra startolt. A Wolff távirati iroda newyorki

tudósítojának közlése szerint Assolant és Lefevre francia pilóták, valamint az utat finanszírozó Lotti gyáros Sarga madár nevű gépe a benzintartály repedése miatt a megkezdett óceánrepülő ut közben egyórás repülés után, a tengeren kényszerleszállást végzett, majd a hiba kijavítása után, a pilóták visszaértek az old-orhardi repülőterre. Az óceánrepülő startot ma reggel ismétlik.

Klebsberg beszélt a Jókai-szemlék avatásán. Budapestről jelentik: A Jókai-szemlék június másodikai ünnepélyes felavatásán Klebsberg kultúrminiszter mond avató beszédet, majd Budapest polgármestere átveszi az emleket. Az ünnepségen beszédet mondának még Berzeviczy Albert, a Tudományos Akadémia nevében, továbbá Pekár Gyula és a Jókai-család nevében Hegedűs Loránd.

Habibullah serege szörnyű vérfürdőt rendezett Heratban. Londonból jelentik: Teheránból érkezett hírvírtok szerint Habibullah serege elfoglalta Herat városát, ahol iszonyatos vérfürdőt rendezett. A mohamedánok és perzsák menekülnek tömegesen a környékről. Amanullah, aki elcinte azt mondotta, hogy semmi szín alatt nem megy vissza hazájába, most megváltoztatta a szándékát és kijelentette, hogy ha egy megejtendő népszavazás mellett döntene, akkor újra elfoglalná Afganisztán trónját.

Közgazdaság

Megalakult a Banca Internationala Romana

3 „Dresdner Bank” bukaresti fiókja megszűnik

Albucueresti-Bukarest, május 30. Az Uj Kelet tud.) Azok a kombinációk, amelyek már hónapok óta foglalkoztatták a bukaresti pénzügyvilágot, most végre a megvalósulás stádiumába jutottak. A berlini Dresdner Bank már régebben szándékozott bukaresti fiókját román részvénytársasággá átalakítani s az erre vonatkozó tárgyalások a román előkelőségek romániai, angol hollandi és tolyábi jelentékeny német tőkék bevonásával sikerre is vezettek. Az új pénzügyintézet, a Banca Internationala Romana 500 millió lej alapitokéval alakul meg és magába foglalja a Dresdner Bank bukaresti fiókját, melynek eddigi igazgatója, báró Witzleben az új bank vezérigazgatója lesz. Mint értesülünk, az igazgatóság elnökéül Argetoianu a volt liberális földművelésügyi miniszter alelnökéül pedig herceg Cantacuzino van kiszemelve. A bank nemzetközi jellegénél fogva nem csatlakozik egyik ro-

man politikai párt közgazdasági érdekszférájába sem, hanem igazgatóságában pártkülönbség nélkül vesznek részt a román politikai és gazdasági élet reprezentánsai. Emlik Pranasovici, Manolescu, Mitinescu és Garoflid volt miniszterek nevét. A bank ügyében ezelőtt két héttel Blanc Aristid is Berlinbe utazott, hogy az új alakulás körül a Banca Marmorosch szerepét is tisztázza, erre vonatkozólag azonban ezideig végleges megállapodás nem jött létre. A Banca Internationala megalakítása jelentős lépés Románia pénzügyi helyzetének konszolidálása felé. Elsősorban ez a bank hivatott arra, hogy a külföldi tőke amennyit hangoztatott bevonulását keresztülvigye és garanciája annak hogy a párisi jövedélteli tárgyalások befejezése után a német tőke határozott igényt formál arra, hogy Románia közgazdasági életében részére vezető befolyás biztosíttassék.

Június 30-ikán lesznek a kereskedelmi és iparkamara választások Kolozsváron. Már jelentette az Uj Kelet, hogy a Comisia Interimara június 30-ra írta ki a módosító törvény alapján megtartandó kereskedelmi és iparkamarai választásokat. Kolozsváron szavaznak Cluj, Naszód, Szilágy, Szamos és Torda megyék elektorai, akik négy évi időtartamra választják meg az új törvény értelmében a kamara igazgatótanácsának tagjait. A szavazás a kamara Calea Victoriei 51 szám alatti helyiségében lesz. Az elsőemeleti tanácssteremben (I. szekció) szavaznak a kereskedelmi osztály első csoportjainak tagjai. Nagykereskedelem, bizomány, pénz, hitel és biztosítóintézetek. A második emeleti közgyűlési teremben (II. szekció) a kiskereskedők, az első emelet 8-as számú szobában (III. szekció) az üzemi bányás és gyárpar és a 9. számú szobában (IV. szekció) a kisiparosok szavaznak. A választások reggel nyolckor kezdődnek és délután hat óráig tartanak, délután két órai megszakítással.

Szokatlan pénzbőség a newyorki pénzpiacra. Newyorkból jelentik: A newyorki pénzpiacra az utóbbi héten szokatlan pénzbőség uralkodott. A napi pénzkamata 12 százalékról hirtelen 9 és fél százalékra esett, sőt később 6,36 százalékra. A hirtelen pénzbőség okát abban találják, hogy a washingtoni állami kincstár egy nagyobb emisszióra készülődik. Minthogy ennek a pénzkibocsátásnak kamata kell hogy hozzágazodjon a pénz- és tőke-viszonyokhoz, a kincstárnak érdeke, hogy a pénzpiac mai aél dúsabban legyen ellátva.

Resica is megkapta a fuvardíj-többlet visszatérítési jogát. A CFR kereskedelmi szolgálata, legújabb rendelete értelmében Resica állomás megkapta a személypodgyász és teherárufuvardíj többletének visszatérítési jogát. A rendelet értelmében a visszatérített fuvardíj többlet azonban fuvarlevelenként a 3000 lejt túl nem lépheti.

Uj rendelet érkezett az export petroléum taxálás ügyében. A CFR vezér-

igazgatósága intézkedett, hogy az exportra kerülő kevert petroléumtermékek taxálása a jövőben a fuvarlevelekben feltüntetett súly szerint történjék. Tekintetbe veendő a szállításhoz csatolt jegyzékönyvek és bizonylatok adatai is.

A közmunkaiügyi minisztérium rendelete a biztosító intézetek munkaközeleire vonatkozólag. A kolozsvári rendőrszektora átiratban közli a közmunkaiügyi minisztérium 20708-929 számú rendeletét, amelynek értelmében a kolozsvári biztosító intézetek munkaközeleire minden munkanapon nyolctól ketőig terjedő időben állapította meg. Kivételt képeznek a hétfő és a pénteki napok, amikor négy és hét óra között is dolgozhatnak.

Berlinben rádió-előadást tartottak Románia gazdasági helyzetéről. Berlinből jelentik: Elias Hurwitz ismert publicista a berlini rádió-előadással programjában érdekes előadást tartott Románia gazdasági helyzetéről. Egy rövid történelmi visszapillantással kezdte előadását és különösképp foglalkozott a múltban érvényre jutott közgazdasági elvekkel, majd rátért arra a fejlődésre, amelyet Románia előbb utána mutat a politikai, pénzügyi és közgazdasági reformok kenesztülétele következtében. Külön foglalkozott az agrárreform kérdésével, majd azt jelezte be előadását, hogy Románia határtalan nemzetgazdaságával ellátott közgazdasági faktor szerepét fogja betölteni Európában, de különösen Németországgal szemben.

Rosszabbodik a magyar gazdasági és pénzügyi helyzet. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank legutóbbi gazdasági jelentése megállapítja, hogy Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzete az utolsó három hónapban lényegesen rosszabbodott. Az aggasztó helyzetet a bankkamatláb emelése, az import esőkkenése, a fizetésképtelenségek emelkedő száma, a sok kényszeresség és esd és végül a börze teljes stagnálása jellemzi. Megállapítja a jelentés, hogy ez a helyzet nem annyira a gazdasági krízis következményének, mint inkább a nyereségek és bevételek helytelen felhasználásának tudható be.

A német nagybancok újabb kamatláb-emelésre készülnek. Berlinből jelentik: A német pénzügyi helyzet feszült voltát mi sem jellemzi jobban, mint a berlini bankoknak az az újabb határozata, hogy a leszámítolási kamatlábat az eddigi 8 és fél százalékról 9 és fél százalékra emelik. Ez a kamatlábemelés annál meglepőbb, mert a német jegybank legutóbbi kamatlábemelése után a német nagybancok is kamatlábat emeltek. Ha tekintetbe vesszük azt, hogy a 9 és fél százalékon kívül átlag havi egyhátdo százalék, vagyis évi 2 százalék terhel még a közönséget, akkor megállapíthatjuk, hogy a pénz drágulásának általános folyamata szemben az angol és holland pénzügyviszonyokkal, különösen súlyos fázishoz jutott Németországban. Nem kétséges, hogy a berlini bankoknak fenti elhatározása a romániai piacra is éreztetni fogja hatását és meg fogja nehezíteni a Banca Nationala az a törekvést, melyről tegnap lapunkban adtunk hírt, hogy a kamatláb további emelkedését megakadályozza.

A lengyel roszkivitel vámmenteséggel kapott. Varsóból jelentik: A lengyel kormány a gabonakivitel támogatására hozzájárult, hogy 100 ezer tonna kivitelre váró rosz kivitel vámmenteséggel részesüljön. A lengyel kormány az a határozata újabb alapot ad annak a nagymérvű despekulációnak, mely az európai gabonapiacra jelenleg uralkodik.

Pályázati hirdetés
Az aradi zsidó hitközség elemi finisko-lájához tanítói állásra pályázatot hirdet. Törvényes képesítéssel bíró ajánlások okmányokkal felszerelt pályázatokat a évi június hó 30-ig nyújthatják be. Az iskola tanítási nyelve a román.
Aradi zsidó Hitközség

Anna, a színésznő

Irta: MICHAEL SLONIMSKI

Annának különböző szeméi voltak. Az egyik szürke volt, a másik barnásan pettyezett. És ennek megfelelően minden önállóságra tett szert nála: a kéz, a láb, arcának minden vonása különös ritmusban mozgott. Ballábát kicsit maga után vonszolta, de keményen, mint egy katonát, lóbálta jobbkézét. Lépései is szélesek voltak, mint egy katonáé.

Amikor megállott az üzlet kirakata előtt, férfiak módjára széjjelvetette a lábait és lorgnont tett a szemére. Aztán levette szemüvegét és előrehajlott fejével nézett. Aztán széles katonai léptekkel továbbment.

Ha megállott, vele együtt megállott Mensutkin. Ha megindult, ő is mozgásba jött. Naponta délután négy óra felé megszűnt Mensutkin számára a megszólalás. Anna ilyenkor végezte próbáit és hat óráig együtt voltak.

Mensutkin — sárga bőrkabát, sárga bőrnadrág és magas sevrócsizma — szélesvállú és szélescipőjű ember volt. Kerek feje volt. Fején fekete szörmekesma, alatta kibugyant egy csomó sárga haj. A felső ajak fölött ritkás, sárgás bajusz.

Ebéd után, fekete mellőt, Anna rendszerint meghallgatta Mensutkin jelenését, aki a leány minden megbízatását szokta elintézni. Ezután újabb megbízatásokat vett át másnapra. A cechet Mensutkin fizette, aztán elkísérte egészen a színház bejáráig. Bucsuzáskor megfogta a kezét:

— Anna Pawlowna, engedje meg, hogy holnap reggel eljőjék önhöz. Nagyon komoly dolgot szeretnék megbeszélni magával.

— Nagyon komoly dolgot, Jó! Jöjjön délelőtt tizenegyre.

Éjszaka, előadás után ugyanis Anna Pawlowna rendszerint Baitscher István szokta hazakísérni, Mensutkin előadás után soha nem kísérte. Ő napközben volt a házafele.

Baitschernek az arca helyén egyetlen csunya grimasz terpeszkedett. Mindenki eikerülte a pillantásait, Anna kivételével. Anna számára ugyanis Baitscher ezt a grimaszt kitérítelte az arcából.

Baitscher vakító fehér, feltűnő divatú gálát viselt. Szürke kabátja angol szövetből készült, nadrágjának olyan szabása volt, mint a tiszti nadrágoknak, ami katonai tartású kihangsúlyozta, Lakkegypót hordott.

Baitscher István karkötős órát viselt, amire nagyon sűrűn ránézett. Kézfeje keskeny volt, ujjai vékonyak, körmei manikűrözöttek.

— Egy óra van. Ma nem mehetek hozzád. Viszontlátásra! Holnap reggel nálad vagyok!

Anna, mint máskor, ezuttal is kilenc órákor ebédelt. Kezével, szokásához képest, az éjjeli szekrényen levő gyufák után nyúlt és rágyújtott egy cigarettára. A legszebb idő volt, reggeli kilenc órától fél tízig és ezt a szép időt melegen, puhán, semmire sem gondolva, az ágyban feküdvé, cigarettázva töltötte.

Fél tíz órakor a spirituszgőzön kávéit készítette és felöltözött. Ez egy órát vett igénybe.

Anna pomádét rakott apró ujjaira, ajkát a tükör előtt befestette, amikor Mensutkin kopogott.

— Tessék!

Mensutkin a küszöbön habozott.

— Tessék! Tessék!

Mensutkin belépett és széket tolt maga elé.

— Üljön le!

Mensutkin leült.

— Maga azt mondta, hogy komoly beszéd van velem.

— Igen, Anna Pawlowna!

Mensutkin sikkját leejtette és nem vette észre. Késsé később hiányzott neki, lehajolt, felvette.

— Nagy hőség van, borzasztó hőség. Nyolc fok árnyékban.

Anna a pomádét végighuzta ajkain. A tükörben egymásra nevetett a két szem, az egyik, amely szürke volt és a másik, amely barnásan pettyezett. A tükörben is egy kicsi ujjacska látszott, ez az új pomádét tartott és pirosította ajkát. Anna pislogott, a tükörképe szintén pislogott.

Anna haja kékesfekete volt és a gömbölyű vállra omlott, vállait Anna magasan hordta. Hátul egészen az övig gombokat viselt, olyanok voltak, mint a gerincesigolyák. Mensutkin csak a haját látta és a gombokat.

Anna meg sem fordult.

— De tegnap kilenc fok volt árnyékban.

Mensutkin zavartan válaszolt:

— Igen, én is úgy emlékszem, kilenc fok volt.

— Ha tíz fokos meleg van árnyékban, akkor bizony nyugodtan mondhatjuk, hogy eljött a nyár.

Mensutkin, aki eddig nézésével rátapadt Anna hajára, eltévedt onnan.

— Elvégre június van, Anna Pawlowna. Már itt az ideje, hogy nyár legyen. Megtörtént bizony, hogy nyáridőben árnyékban tizenegy és tizenkét fok melegünk volt!

Anna élénken megfordult, széjjelvetette lábait és Mensutkin arcába nézett. A ruha sötétké volt. Nyaka körül magas gallér. Soha nem viselt kivágott ruhát.

— Tizenhárom fok még sohasem volt nálunk? És husz fok még kevésbé volt, ugye? De meglehet, hogy ötven fok meleget is kapunk, talán ötvennyolcat, talán negyvenet, sőt negyvenkettőt. Amint látom, pompás témái vannak. És újból mereve a szeméi közé nézett.

— Különb ember. Eljön reggel egy nőhöz és az időjárásról diskurál. Hát ez az a komoly ügy!

Mensutkin felállt és kezébe vette sapkáját. Úgy érezte, hogy az arca izadtságos, de belenézett a tükörbe és látta, hogy egészen száraz a képe, éppen hogy feltűnően vörös.

— Anna Pawlowna!

Anna tovább beszélt és valósággal nyomkodta a szavakat.

— Nem akarok komoly szavakat hallani! Szeretném, ha inkább ön hallgatna az én komoly szavaimra. Nos, azt mondom magának, hogy ma szükségem van...

Egymásután adta elő kívánságait és minden kívánságnál emelkedett hangon követelte:

— Nehogy elfelejtse!

Még nem volt készen az utasításokkal, amikor Baitscher megjelent. Észrevette Mensutkint, elfintorította arcát, odauntatott Anna felé, közelebb lépett hozzá, megcsókolta kezét, egyet intett Mensutkin felé, bedobta magát egy fojtólbe, felhuzta nadrágját, hogy a kékeskosk harisnyáit látni lehessen.

Anna hallgatott.

Ujra a tükör elé állt, hogy ajkait megint kifésse.

— Nehogy elfelejtse!

Baitscher István rászólt Mensutkinra:

— Megvette azt a könyvtárat, amit ajánlottam magának? Emlékezzék csak, ez egy tudományos könyvtár! Akar...

Mensutkin mormogva válaszolt:

— Megvásároltam.

Valóban, Baitscher István javaslatára röviddel ezelőtt megvásárolta Tjutjimirow állatorvos könyvtárat, Tjutjimirow örvöngő örült volt, bekerült a klinikára és meghalt. Ebben a könyvtárban nemcsak állatorvosi könyvek voltak, hanem „szépirodalom” is, ott voltak Goethe művei, ott volt Octav Mirbeau könyve, a „Kinok kertje” és egyéb.

Baitscher István tovább érdeklődött:

— Sok érdekes könyvet talált között?

Mensutkin nem felelt.

Valamelyik este kivett egy könyvet, valamiféle „bevezetőt az orvosi tudományokba”. Amikor a könyvtárat megvette, bizalommal viseltetett Baitscher István iránt és megvette ezt a könyvtárat anélkül, hogy a jegyzéket átnézte volna. Mensutkin aztán odaajándékozta a könyvtárat a közegészségügyi hivatalnak.

Baitscher István arca elsápadt. Mindent terhesnek érzett: a homlokát, az orrát, az állát, különösen az állát.

Haragosan nézett körül.

— Mondja polgár, ön most porcelántálcákat, vagy pipákat fog vásárolni? — Miért tálcákat? — kérdezte Mensutkin.

— Azért tálcákat, hogy terjeszthesse a kultúrát — mondotta Baitscher. Nem pipákat, hanem páncélosokat, sisakokat, hangszereket. Egy hangszergyűjteményt, amelyben ott van a fuvulától kezdve a nagybögőig minden instrumentum. Főlséges dolog lenne egy ilyen kollekció.

Mensutkin úgy elvörösödött, hogy az arca a nyershus pirosságát öltötte magára, szerzett volna valami gorombát mondani, de Anna itt volt, udvariasságnak kellett lenni, elvégre Baitscher komiszkodásáért nem lehet őt felelőssé tenni.

SZÍNHÁZ — MŰVÉSZET

A Magyar Színház műsora:

Péntek: Miss Amerika. (Az idei évad utolsó operette-előadása. Az egész operette-személyzet bucsuja. Rendes helyárak. Sorozatszám 401.)

Szombat d. u. 3 1/2 órákor: Hivatalnok urak. (Az idei évad utolsó ifjusági előadása. Nagyon olcsó helyárakkal. Bevezető előadást tart: dr. Borbély István. Sorozatszám 402.)

Szombat este 9 órákor: Tyukketrec. (Csak felnőtteknek. Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek árai: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatsz. 403.)

Vasárnap d. u. 5 1/2 órákor: A tábornok. (Újdonság. Nagyon olcsó mozihelyárakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 405.)

Vasárnap este 9 órákor: Marika. Táray Ferenc fellépésével. (Sorozatsz. 406.)

Hétfőn este 9 órákor: Pista néni. (Újdonság. Poór Lili fellépésével. Esti előadás nagyon olcsó mozihelyárakkal. Sorozatszám 407.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Pénteken este 5-kor és 7-kor: Kristálypatak ha megdagad.

Vasárnap d. e. 11-kor Riff és Raff: Két bakancsos, 7 felvonásos burleszk. Főszereplők: Raymond Hatton és Wallace Beery. Kiegészítésként egy 2 felvonásos bohózat. Helyárak 15

A Nemzeti Színház és a Román Opera heti műsora:

Péntek: Aida. (Octav Arbore fellépésével)

A színházi iroda közleményei:

Ma este bucsuzik a teljes operette-személyzet a Miss Amerikában. Az idei évad utolsó operettelőadása ma este lesz. A teljes operettszemélyzet bucsuja lesz ez Kolozsvártól. A nagy bomba, Miss Amerika kerül színre. Jegyek erre a bucsuelőadásra rendez helyárakon de már csak nagyon korlátolt számban kaphatók.

Táray Ferenc Amerikában. A kolozsvári közönség kedvelt művésze, Táray Ferenc egy esti vendég szereplésre ide érkezik. Főlépése vasárnap este lesz. Legragyogóbb szerepében, a Marikában fog Táray fellépni.

Ma utoljára Greta Garbo a Magyar Színházban 5 és 7 órákor. Az óriási si-

kert aratott Greta Garbo-film a Kristálypatak ha megdagad, ma délután 5 órákor és 7 órákor utoljára kerül vetítésre a Magyar Színházban. A ki még nem látta ezt a ragyogó filmet okvetlen nézze meg, hogy gyönyörködhessek a világ egyik leghíresebb mozi-stárijának tökéletes művészetében. Helyárak 30, 20 és 10 lej.

Mozihelyáras esti előadások. Holnap, szombaton este csak felnőttek számára játszanak a Magyar Színházban. Az előadás pont 9 órákor kezdődik. Színpad fog kerülni a Tyukketrec című kacagató, ötletes, sikamlós párisi bohózat. Hétfőn este pedig a Pista néni adják Poór Lilivel a címszerepben. Új szereplő lesz Pista néni-ben Marton Lili, aki Elsie szerepét fogja játszani. Ugy a szombat esti Tyukketrec, mint a hétfő esti Pista néni előadását igen olcsó ugynevezett mozihelyárakkal tartják meg. Jegyek ára 50, 40, 30, 20 és 10 lej.

Riff és Raff két bakancsos vagy a Kis parádé. Mozi-matiné 15 és 10 lejes helyárakkal. A nagy parádé a világszerte fantasztikus sikereket aratott hatalmas filmnek egy kftűnő parodiáját készítette el az amerikai Paramount filmgyár a két leghíresebb film-komikussal, Riff és Raffal a főszerepekben, a Kis parádé címen. Ezt a filmet fogják vasárnap délelőtt 11 órákor vetíteni a Magyar Színházban 15 és 10 lejes helyárakkal.

Vasárnap délután fel 6 órákor Tábornok mozihelyárakkal. Az idei évad óriási sikerű újdonsága, a Tábornok vasárnap délután felhatkor igen olcsó helyárakkal (50, 40, 30, 20 és 10 lej) fog színpadra kerülni.

A rádaüti (Bukovina) izraelita hitközség No 379-29.

Pályázati hirdetmény

A rádaüti (Bukovina) hitközség ortodox főtemplomában egy

főkantori állás

került üresedésbe. Pályázhatók az alábbi feltételeknek megfelelő személyek:

- Iskolázott, jóhangzású tenor vagy baritonhangú egyének;
- énekkar kiképzésére és vezetésére való képesség;
- román állampolgárság;
- 40 éven aluli házasság nélküli személy;
- rendezett katonai viszony;
- szépítőellen előéletű, erkölcsös, vallásos életű egyének pályázatukat a hitközségi elöljáróságnak beadhatják és próbaénekléssel jelentkezhetnek.

Az utiköltséget a hitközség kizárólag csakis annak téríti aki véglegesen van felvéve.

L. Kunstadt,
titkár

Dr. Seb. Leckner
az interimar bizottság elnöke

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Ap-óhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbíthatunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Enejgyzési díj 250 lej.

Válcele (Előpatak) gyógyfürdő kóser vendéglőst. — Érdeklődni Goldsteinnál Válcele (Előpatak) 1500

Intelligens, jó hárból való zsidónő, partefekt szakácsnő, állást keres urt zsidó családnál. Cím a kiadóban.

Julius elsejel belépésre keresek posztó szakmából való, a három országos nyelvet bíró segédat. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal. Megbízható jelgére a Lloyd Express hirdető irodához Cluj, Str. Gelu 20 küldendő.

Az újonnan berendezett Hotel Schwarts jelenleg Cluj, Regelo Ferd. (Ferenc J-ut) 63. alatt. Neolog templommal szemben.

Intelligens zsidó árvalány társalkodónő, vagy nevelőnő állást keres miatt nagyobb gyermek mellé. Cím a kiadóban.